



# Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 86 \* číslo 45 \* 5. listopadu 2006 \* Cena 6 Kč

**Téma týdne**

**Církevní oslavy**

**88. výročí vzniku**

**samostatného státu**

**v Hradci Králové**

## VÝROČÍ VZNIKU SAMOSTATNÉHO STÁTU OSLAVILA I NAŠE CÍRKEV

**Slavnostní bohoslužby, kterými si naše církve už tradičně připomíná vznik samostatného státu, se konaly 28. října opět ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové. Letos byly výjimečné tím, že kázáním posloužil církevní prezident Anhaltské evangelické církve z Dessau. Zúčastnili se mj. i emeritní římskokatolický arcibiskup Karel Otčenášek, senátor doc. MUDr. Karel Barták, CSc., a další hosté. Bohoslužby společně sloužili bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta, královéhradecký biskup Štěpán Klásek a brněnský biskup ThDr. Petr Šandera. Zpěvem potěšil sbor Ambrosius.**

Bohoslužbám tradičně předcházela slavnost u pomníku prvního prezidenta T. G. Masaryka, kde naši církve reprezentovali bratr patriarcha, který oslovil shromáždění, a královéhradecký biskup. Oba společně pak k pomníku položili květiny.

Církevní prezident sprátené Anhaltské církve Helge Klassohn v kázání uvedl:

„Milé společenství, sestry a bratři! Svoboda nebo otroctví – to je otázka, kterou předkládá apoštol Pavel první křesťanské obci v Galácii v dnešním Turecku. Byli tam totiž lidé, kteří chtěli křesťanům namluvit, že musí nadále dodržovat židovské zákony, protože jen tak si mohou být zcela jisti, že budou spaseni. Jen tak se budou Bohu líbit.

Pavel proti tomu říká: „Tu svobodu nám vydobyl Kristus... nenechte na sebe znovu vložit otročké jho.“ Bůh se pro vás přece již rozhodl. On pro vás vydal svého lidského syna Ježíše Krista na kříž a vzkřísil ho ze smrti k novému životu. Nyní máte přístup k Božímu království! Spolehněte se na to: Jste opravdu svobodní od vlády zlého. Mějte nadějeplnou, důvěryplnou víru v Boží milost. Z této víry přichází nádherná svoboda křesťana jako Božího dítěte. Nemusíte se už starat o budoucnost, nemusíte už mít strach ze zlého. Už nemusíte pochybovat, že to Bůh s vámi myslí opravdu dobře.

„Svoboda nebo otroctví“ – to je také velké téma obnovitelů křesťanské církve Jana Husa, Martina Luthera a Jana Kalvína. Oni evangeliem přibližujícího se Božího království v Ježíši Kristu otevřeli lidem bránu ke svobodě. Jejich protest byl namířen proti katolické církvi, která nechtěla dát svobodě evangelia dostatečný prostor a která tolerovala vládu strachu nad dušemi lidí. Svoboda se tak stala velkým tématem protestantismu.

Ve známém spise "O svobodě křesťanského člověka" Martin Luther napsal: „Křesťan svobodně panuje nad všemi věcmi vírou v evangelium. Žádný člověk a žádná moc na světě nemůže vládnout nad jeho duší.“ Ale jak pro naše reformátory, pro Jana Husa, pro Martina Luthera a Jana Kalvína, tak pro apoštola Pavla platí, že svoboda křesťana žije jen z hlubokého napojení na Ježíše Krista a v odpovědnosti před Božím slovem.

Jen ten, kdo se svěří do milostivé vůle Boží, jak nás setkává v Ježíši Kristu, jen ten je skutečně schopen křesťanské svobody. Tato křesťanská svoboda, tak jak nás setkává v Božím slovu (podle tradice Bible), je darem Božím. Z nás samých jsme, milé společenství, jako lidé schopni dobrého i zlého. Kdo se ale oddá ve víře vládě Boží milosti a lásky, kdo ho nade všechno respektuje a kdo ve všem důvěřuje evangeliu Ježíše Krista, může zakusit a těšit se z nádherné svobody dítěte Božího,



Tradičních bohoslužeb ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové se letos zúčastnil i Helge Klassohn

kterou apoštol Pavel vždy znovu potvrzuje a z níž čerpá svou misionářskou sílu a sílu k přesvědčování.

Ve víře v evangelium, milé sestry a milí bratři, jsme osvobozeni od toho, že bychom v otázkách víry a svědomí museli být podmaněni soudu jiných lidí. Jsme svobodní čelit lidským autoritám, těm, kteří vytvářejí mínění, a názorovým vůdcům autoritou víry. V této evangelické svobodě můžeme my, reformační křesťané, husité a protestanti, také dnes v našem dnešním světě rozlišovat pravdivé od nepravdivého, životu sloužící od život ohrožujícího, hodnotné od lživého. Můžeme se bez pochybností spolehnout na to, že my, pokud věříme v milost Boží, jsme Bohu opravdu milí.

Můžeme se spolehnout na to, že Boží

milost se dotýká rovnoměrně všech lidí, věřících i nevěřících, silných i slabých, starých i mladých. Ve víře v milost Boží pro všechny lidi se stále znovu učíme dbát na lidská práva a lidskou důstojnost. Víme, že my všichni jsme Boží děti, jejichž hodnota a důstojnost podle Boží vůle je a zůstává nedotknutelná.

V této svobodě posuzujeme též politické a společenské vztahy v našich zemích, zkoumáme, co je správné, rozlišujeme duchy a hájíme poslušnost Božímu slovu a příkazu.

Milé sestry a milí bratři, my jsme ve

východním Německu, v tehdejší NDR, na podzim v roce 1989 stejně tak jako vy zde v České republice zažili, jak velká a krásná je svoboda. Víme, že duše lidí bez svobody chřádnou. A tak jsme v našich zemích právě jako reformovaní křesťané také dále odpovědní za to, že svoboda, lidská práva a lidská důstojnost, spravedlnost a solidarita budou respektovány a ochraňovány.

Jako reformační církve jsme "církve svobody", "propagátory svobody", kteří však současně přijímají odpovědnost a jsou solidární se slabými,

*Dokončení na str. 3*

## RODINA – STAVEBNÍ KÁMEN

Ve čtvrtek 19. října hostila naše církve v prostorách Komenského sálu v Praze - Dejvicích Studijní den české Ekumenické rady církví (ERC). Tento, v pořadí již šestý den, byl reprezentativní událostí, které se zúčastnili zástupci všech členských církví ERC. Téma studijního dne "Rodina – stavební kámen" bylo představeno ze tří úhlů pohledu.

Z pozice socioložky promluvila PhDr. Hana Maříková ze Sociologického ústavu AV. Během své přednášky provedla krátký exkurz do historie rodiny a externích vlivů podléhajících se na formování rodiny. V očích sociologů byl nejmocnějším vnějším vlivem, jenž zcela změnil dosavadní model rodiny, nástup průmyslu.

Postoj psycholožky a lékaře ve společné přednášce prezentovala PhDr. Ludmila Trapková s MUDr. Vladislavem Chválou. V dynamickém přednesu, během něhož se oba mluvčí střídali a doplňovali, se věnovali nezrušitelným vrozeným vztahům, které jsou nám dány již při narození (k rodičům, prarodičům), a vztahům získaným, jež si sami vytváříme (vztah matky s otcem, dítěte s nevlastní matkou, popř. otčímem). Na pozadí rozdílu mezi vrozenými a získanými vztahy se podle psychologů odehrávají veškerá rodinná dramata.

Za teology promluvil ThDr. Pavel Černý, ThD. z Církve bratrské a Mgr. Jana Šilerová z naší církve. Oba se zamýšleli nad rodinou a manželstvím jako nad závazky neumenšujícími vztah mezi mužem a ženou, ale naopak vytvářejícími vztahu prostor. Sestra biskupka teologický blok uzavřela

*Dokončení na str. 3*

## KONFERENCE DIAKONICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Sociální odbor ÚÚR uspořádal ve dnech 13. – 14. října konferenci diaconických pracovníků v Brně. Setkání, kterého se účastnilo 29 osob, probíhalo v prostorách ubytovacího a školícího střediska naší církve v Brně. Intenzivní program dvoudenního setkání přinesl účastníkům řadu důležitých informací, jak vyplývalo z jejich zpětné vazby. V rámci možností byl také ponechán prostor pro osobní rozhovory a vzájemné sdílení zkušeností z oblasti diaconické práce.

Impulsem pro uspořádání konference byla snaha sociálního odboru ÚÚR informovat o novém zákonu č. 108/2006 Sb. o sociálních službách s platností od 1. 1. 2007. Zákon přiná-

ší výrazné změny pro poskytovatele sociálních služeb, které se samozřejmě dotýkají i naší církve. Z mnoha diskutovaných oblastí bych chtěla zdůraznit povinnou registraci pro všechny poskytovatele sociálních služeb, na základě které budou mít oprávnění tyto služby poskytovat.

Dalším tématem konference bylo rozšíření povědomí o komunitním plánování sociálních služeb (KPSS), jež je úzce svázáno s novým zákonem. Celý proces KPSS (dle terminologie zákona plán rozvoje sociálních služeb) funguje na principu otevřenosti. Zapojení se do něj vnímáme jako velice důležitý krok. Přizvaná lektorka se věnovala principům KPSS a zdůrazni-

la jeho přínos pro ty, kteří se jej účastní, ať již jsou v roli zadavatelů, poskytovatelů či uživatelů.

Podarilo se nám také zajistit odborný seminář na zvolené téma: komunikace - s důrazem na efektivitu, komunikaci v týmu a reflexi role pomáhajícího.

Páteční večer jsme věnovali regionálním operačním programům pro programovací období 2007 - 2013 (EU) a informacím o současném stavu a možnostech celostátní a krajské asociace nestátních neziskových organizací. V krátkosti byla také zmíněna činnost YMCA Brno, která se věnuje práci s mládeží.

V sobotním dopoledni, zaměřeném

*Dokončení na str. 3*

## Jak rozbít diamant?

**Další otázka zní, proč byste to dělali, když už tenhle čistý krystalický uhlík a nejtvrđší z nerostů máte. Ale kdysi to byl problém, kterým se zabývaly vědecké kapacity.**

**Název pochází z řeckého adamas, což znamená nepremořitelný, zatímco v Indii mu říkali azíra, nezrušitelný. Asi proto byl považován za nezničitelný, tvrdilo se, že spíš se kovadlina zatluče kladivem do země, než by se na ní podařilo rozbít diamant. Jinak vynikající přírodovědec Plinius starší (23–79 před Kristem) tvrdil, že je možné rozbít diamant, který byl máčen v kozlí krvi. O dvanáct set let později středověký učenec Albertus Magnus recept na rozbítí diamantu "vylepšil" doporučením, aby použitý kozel byl před puštěním žilou krmen petrželí a napájen vínem.**

**Ve skutečnosti je diamant křehký a dá se snadno rozbít kladivem. Může se to stát i nešťastnou náhodou, když diamantem v prstenu o něco narazíte. Diamant se dobře štípe podle plošek a odborník je může rozdělit citlivým klepnutím na maličké dláto. Tak vzniká briliant, což není jiný kámen, ale diamant vybroušený do zcela určitého tvaru. Jako první se mohl brilliantem pyšnit francouzský kardinál Mazarin roku 1660.**

**Nejvíce diamantů se dnes těží v Kongu a v Rusku, hlavně však pro technické účely. Jakkoli to zní paradoxně, diamant je jediným prostředkem, kterým lze brousit diamanty a v jemné obráběcí technice je diamant nezastupitelný.**

**A jako šperk? Rozhodně není nejvzácnější. Tak třeba českých granátů (pyropů) se těží daleko méně a jako součást šperku se opět stávají celosvětovým hitem. Kdo zhlédl výstavu českých granátů v třebeňském muzeu a viděl šperky poslední Goethovy lásky Ulriky von Levetzow s granáty zasazenými do zlata, dá tomuto tvrzení za pravdu.**

(Im)

## Z kazatelského plánu

### 22. NEDĚLE PO SVATODUŠNÍCH SVÁTCÍCH

#### Kdo na první místo?

Se zahanbením musíme doznat: málo jsme se naučili od Ježíše i za tolik staletí křesťanské éry. I my přece stále ještě příliš vysoko ceníme společenskou úspěšnost člověka. Naše touhy se mnohdy nesou za mocí, blahobytem, zdarem, postavením i věhlasem. Možná, že bychom byli schopni ptát se Ježíše stejně jako jeho současníci, co z toho budeme mít, půjdeme-li za ním. Těžko chápeme Kristův paradox, že před Bohem je vskutku velký ten, kdo se umí pokorit a ochotně sloužit. Málo je těch, kdo se chtějí celým stylem života připodobnit svému Pánu a důsledně kráčet za ním, v jeho stopě, pamětliví jeho zaslíbení, které vyslovil (např. v J 12,26). Měli bychom vzít vážně, že nám Kristus nabízí nesrovnatelně víc, než co by nám mohl dát kdokoli jiný na tomto světě.

**Vstup:** Iz 53,4-11 (nebo Jb 40,3-9 v ekumenickém překladu)

#### Tužby:

2. Aby v srdcích našich každý zárodek sobectví, vypínavosti a pýchy ohněm své lásky zažehnal...
3. Aby každý z nás, ať je v jakémkoli postavení, chtěl být především Kristovým služebníkem a osvědčoval se v obětavé lásce ke každému bližnímu...

**Epištola:** Žd 5,1-10

**Evangelium:** Mk 10,35-45

**K obětování:** J 12,26

**Závěrečné čtení:** Dt 11,13-16

#### Modlitba:

*Dotkní se našich srdcí, Bože, mocí svého Ducha. Nauč nás vidět a měřit jinak, než činí lidé světa, kteří Krista ještě neznají. Nedopusť, aby nám lesk mocí, bohatství a nádhery zamlouval výhled ke tvému království. Pomáhej nám žít v poslušnosti své vůli, vystupovat skromně mezi bližními a pomáhat jim s obětavou láskou, abychom mohli mít naději na radostný úděl blažených, který nám svou věrnou službou získal tvůj nejmilejší Syn Ježíš Kristus.*

**Vhodné písně:** 34, 61, 104, 118, 176, 183, 291, 295, 300, 308, 310

## ZA FARÁŘI SEMILSKA

Je třetí říjnová neděle. Probuzen rozhlasovým Dobrým jitem připravuji si věci potřebné na delší náboženskou cykloturistiku. Po sedmé hodině již odjíždím z Jičína směrem k Turnovu. Nedělního rána je provoz na silnici nevelký, je čas povšimnout si proměn podzimní krajiny. Vzpomenu na starosty okolních obcí zneklidněné veřejným zájmem narušit ráz Českého ráje stavbou rychlostní komunikace právě v těchto místech. Ohlédnou se k Troskám, Hrubé Skále i Valdštejnu. V turnovském městském parku měním oblečení a mířím před půl devátou k Husovu sboru. Farář Oldřich Bezděčků byl vysvěcen již před dvěma desítkami let. On ani věřící nevidí mne letos ve svém sboru poprvé...

Po bohoslužbách jsem trochu v časové tísní: již v deset hodin chci stihnout shromáždění v blízkých Přepěších. Přijíždím ale včas do venkovského sboru, myslím na předky, kteří před léty naplnili své přání mít i na vesnicích svůj stánek Páně. Farářku Vladimíru Brycháčovou i přítomné věřící snad překvapí vstup neznámého poutníka s cyklistickou přílbou na předlokty; mé zapojení do liturgie jim snad dává jistotu, že jsem správně. Opět se přesvědčuji o významu žen farářek - skutečnosti, která při mém rozhlášení

v různých společenstvích měla kdysi vliv na můj příchod do této církve.

Vracím se do Turnova, abych po Loktuši a Lestkovu vyšlapal vydatné stoupání na Kozákov. Na vrcholu je pár turistů pěších, cykloturistů i jiných lidských jedinců. Rozhledy do krajiny Českého ráje i k předělu Jizerských hor a Krkonoš jsou utajeny mlhou. Před Komárov a Chuchelnu sjíždím do Semil k zavřenému již sboru K. Farského, kde slouží farářka Lada Kocourková. Zdejší bohoslužby jsem navštívil v minulých letech vícekrát.

V Semilech zastavuji se ještě u soutoku Jizery a Olešky; pak projíždím Benešovem, kde na Husově pomníku je působivý apel: "Národě, vrať se ke Kristu!" který ve svých kázáních často citovali manželé Anna a Vlastimil Klosevi v Jičíně, když v dobrém vzpomínali na více než dvě desetiletí služby v Semilech a okolí.

Proti toku Jizery jedu po jejím pravém břehu přes Háje do Sytové, od soutoku Jizery s Jizerkou přes Hrabačov do Jilemnice. Tam ve 14 hodin začínají naše bohoslužby v evangelickém sboru. Sloužit přijíždí (na kole) Jaroslav Křivánek, farář z Vysokého nad Jizerou. Jako cykloturistu mne zná z mých cest do Škodějova i z jeho svěcení ve Vysokém o sv. Václavu v roce 2004.

Z Jilemnice vede moje trasa přes Mlýnskou a Košťálov do Lomnice nad Popelkou. V šestnácti hodin zastavuji před sborem, kam jsem letos dvakrát vyjel na nedělní bohoslužby, které zde slouží farář Aleš Jaluška. S jeho jménem jsou spojeny mj. mnohé obětavosti v blízkém Rváčově, účast při záchranné činnosti po zemětřesení v Arménii (1990), pobožnosti u symbolického hřbitova horolezců na Hruboskalsku i služba ve věznicí ve Valdicích. (Ano, také vězeňskou službu přijala naše církev hned na počátku 90. let, aby i lidé, jimž byla odňata svoboda, mohli se setkat s Pánem.)

Poslední úsek cesty mne potěší svěžím stoupáním do Plouznice pod Tábořem i odměnou v podobě tříkilometrového sjezdu do Bradlecké Lhoty; míjím hranici okresů a po průjezdu Železnic a Valdicemi navracím se (po ujetých 113 km) do Jičína. Náboženskou (dnes delší) cyklotrasou jsem nesledoval sportovní stránku cesty. Obohatila mne nejedna myšlenka z pokladnice Víry. Neporovnával jsem nedělní kázání duchovních, vnímal jsem však jejich citlivý přístup ke zvěstování Písma i drobné místní zvyklosti, které ke každému duchovnímu (i sboru) patří.

Jan Vaníček

## Nad Písmem

### BOJ O PRVNÍ MÍSTO

Spor Ježíšových učedníků o prvenství nás nepřekvapuje. Vždyť víme z Písma, že učedníkům nic lidského nebylo cizí. Toužili po moci, po slávě a blahobytu tak jako hříšný svět.

Stokrát můžeme říkat sobě i jiným, že my se nedereme do popředí, že netoužíme ovládat druhé. Najednou se ozve ta všelidská touha a všechna předsevzetí jsou ta tam. Každý z nás má v sobě kousek dravosti, sobecké ctižádostivosti. Někdo víc a někdo méně. Někteří zajdou tak daleko, že k prosazení svých záměrů si nevybírají prostředky. Tvrdě jdou za svým a je jim jedno, že za sebou nechávají potoky slz, bolest, zklamání a spoušť.

Hříšný svět má srdce převrácené, a proto soudí jinak než-li Bůh. Co se světu jeví jako slabé, je u Boha veliké a naopak. V tomto duchu musíme chápat Ježíšova slova „Kdo chce být první, buď ze všech poslední a služebník všech.“ Pro svět je veliký ten, kdo má moc, kdo na sebe upoutá pozornost, kdo dovede prosadit svou vůli. Ale toto měřítko neplatí před Bohem, neplatí pro učedníky Ježíše Krista. U Boha není veliký ten, kdo je úspěšný, kdo má vliv, majetek, ale ten, kdo nezištně miluje, pomáhá, slouží a obětuje se. Pán Ježíš sám na sobě demonstroval tuto velikost tím, že se dal druhým. Nemyslel na sebe, ale na druhé, chtěl je zachránit pro věčný život. Ukázal, že nemá lásku k moci, ale moc k lásce a odpuštění, moc k utrpení a oběti. On vlastnil něco, v čem, lidsky viděno, je bezmocnost. Ale v této zdánlivě bezmoci se projevuje moc milujícího Boha Otce. Jeho smrt na kříži byla nejvyšším výrazem jeho pokorné služby a lásky.

Ježíš nesliboval svým následovníkům výhody a neskřival obtíže. Ti, kteří

chtějí k němu patřit, musí vědět, do čeho jdou a co se od nich žádá. Místo vyhlídek na vedoucí postavení zdůrazňuje Kristus: „Buďte služebníky všech.“ Místo toho, co lidé chtějí slyšet – získáte úctu, budete slavní, budete se mít dobře – Ježíš říká: „Budou vás pronásledovat pro mne a pro Evangelium.“

Neověřitelně otevřeně a bez jakýchkoli příkras popisuje Ježíš, co čeká jeho věrné. (Proto je s podivem, že program, podle lidských měřítek tak nelákavý, má už přes 2000 let stále své významné a následovníky. Je to možné? Odpověď je jednoduchá. Ano, protože za tímto programem stojí sám Bůh. Protože je to program nadmíru moudrý, založený na lásce.)

Jenom si představte, k jakým koncům vede lidská touha po moci, slávě, předním místě. Touha něco znamenat může i z toho nejobyčejnějšího člověka udělat zlého démona, který se nestydí vědomě ubližovat a dokonce i likvidovat ty, kterými se cítí ve svých ambicích ohrožen. Svět potřebuje lidi, kterým nejde o moc, ale kteří jsou ochotni sloužit a pomáhat. Ježíš tuto pravdu a moudrost života ukázal na sobě. Kdyby usiloval o světskou slávu a moc, nechal by se korunovat za židovského krále, jak od něj mnozí očekávali, a dnes bychom o něm nic nevěděli. Ale jeho výkupná oběť na golgotském kříži má nesmírný, věčný význam pro celé lidstvo.

Sloužit však druhému jen proto, že to chce od nás Pán Ježíš, to by bylo tíživé břemeno. K radostné službě je zapotřebí mít rád toho, komu sloužím. A tak končíme u lásky – to proto, že bez ní se nedá na světě nic pořádného udělat. „Neboť Bůh z lásky k nám poslal svého Syna, aby žádný, kdo v ně-

## Mk 10, 35–45

ho věří, nezahyne, ale měl život věčný.“ Cesta lásky a odpuštění a služby vyvádí ze zmatku a chaosu, je to cesta, která vede nahoru, k našemu Pánu a to je ta pravá kariéra.

Na tuto cestu volejme všechny lidi.

Věra Majerová

**Prosíme tě, Bože, chraň nás před pokašením pýchy, sebelibostí, před pokašením moci a touhy prosadit se za každou cenu. Pomoz nám, abychom činili tvou vůli a nedovol, abychom se dostali do područí zla. Ty víš, jak stačí málo a my přestaneme na tebe spoléhat a podlehneme touze po moci, blahobytu a úspěšnosti. Zapomínáme, že u Boha je velký ten, kdo pokorně slouží druhým a v bázni Boží následuje Krista. Dej, abychom v každém okamžiku pamatovali na to, že nikdo nám nemůže nabídnout víc nežli Kristus – On nám nabízí spočinutí v Království Božím. Amen**

## VÝROČÍ VZNIKU SAMOSTATNÉHO STÁTU OSLAVILA I NAŠE CÍRKEV

*Dokončení ze str. 1*  
chudými a trpícími nouzí. Svoboda a spravedlnost, svoboda a solidarita musí být v moderní, tržně orientované společnosti v jednotě.

Zakoušíme, že se právě v moderní tržní a rizikové společnosti setkáváme s vládou peněz a takzvaných ekonomických zákonů. A zakoušíme, že lidé mají stále znovu strach ze zchudnutí a mají starost o pracovní místa i o budoucnost a vzdělání svých dětí.

Stejně jako v České republice, tak i ve východním Německu a v celém Německu existuje nová chudoba a nová nouze. Otroctví starostí o pracovní místa a strach o denní chléb nesmíme právě my, reformační křesťané, ve své společnosti snášet. V Písmu svatém čteme napomenutí: Nesmíš porušovat právo chudého! Ježíš Kristus od nás očekává, že budeme po vzoru milosrdného Samařana milosrdní také vůči našim bližním, vůči těm, kteří potřebují naši pomoc.

Svoboda nebo otroctví, to bude otázka také v budoucnosti, před níž budeme jako reformační církve postaveny.

My, reformační křesťané, v Evangelické zemské církvi v Anhaltu stejně jako v Církvi československé husitské milujeme své církve a milujeme též naše obce, v nichž žijeme. Neboť zde máme svůj duchovní domov. Zde slyšíme evangelium Ježíše Krista a slavíme svátosti. Zde je nám darována útěcha a zde je posilována naše naděje. Apoštol Pavel je přesvědčen, že křesťanská víra je činná skrze lásku a přesvědčuje další lidi. Martin Luther říká o křesťanovi osvobozeném skrze evangelium: „Křesťan je sloužícím otrokem všech věcí a každému poddaný skrze lásku.“ Vírou budeme osvobozeni a skrze Boží lásku a lásku k bližnímu cítíme se být s Bohem, naším Pánem a s našimi bližními svázáni a cítíme se být odpovědni za dobro našich bližních. Z vlády hříchu a viny milostí Boží ospravedlněný křesťan je osvobozen od lidského strachu a zároveň je z lásky k bližnímu svázán se starostmi o své bližní.

Tato křesťanská láska, která vychází z víry, nechce panovat. Není vlastnická a neusiluje o uznání a odměnu. Nemá strach se rozdávat. Křesťané

jsou osvobozeni od strachu, že by neměli nikoho, kdo to s nimi myslí dobře. Bůh nás nenechá nikdy samotné. On nás ve křtu povolal jménem a vždy si na nás vzpomene. To nám dává jistotu a odvahu.

A tak se jako reformační křesťané, ať již v České republice nebo v Německu, rádi zasazujeme za více spravedlnosti, za více solidarity v tržním hospodářství, za zachování sociálního státu a také za více míru a za více péče o stvoření v každodenním životě našich zemí i našeho světa. Následujeme tím našeho Pána Ježíše Krista na jeho cestě. Ten nešel do paláců bohatých, ale do chatrčí chudých, aby jim pomohl, ne aby tak potvrdil sílu a byl oslavován, nýbrž aby posílil slabé a uzdravil nemocné. Tak v tomto světě dosvědčil blízkost Božího království, v němž nevládne násilí ale právo a spravedlnost, ne tvrdost ale milosrdenství, ne rezignace ale naděje, ne smutek ale radost.

My jsme z naší víry v evangelium Ježíše Krista dostatečně svobodní a silní, abychom byli tolerantní a současně, abychom střežili právo, ochraňovali slabé, abychom se zasazovali za spravedlnost a mír ve společnosti. Očekáváme budoucnost Božího království, neboť v něm konečně budou setřeny slzy a žal a nářku již nebude, neboť Bůh bude bydlet s lidmi a my se staneme jeho lidem, jak je psáno na konci Bible v knize Zjevení Janova. (Zj 21,3a4)

Tato silná naděje v království Božím nás, reformační křesťany, nevede k duchaplnosti a nečinnosti, ale posiluje nás v činnosti, milosrdenosti a trpělivosti. Také otcové a matky České republiky měli při jejím vzniku na mysli cíle svobody a pravdy plně ve smyslu reformátora Jana Husa, které tak jako tehdy platí i dnes. Tak přeji vám a nám všem v tomto smyslu život v utěšené naději a ve svobodě pod vládou Boží lásky a v důvěře v jeho Slovo. Amen.“

Po bohoslužbách shromáždění pozdravili emeritní římskokatolický arcibiskup Karel Otčenášek a nezávislý senátor doc. MUDr. Karel Barták, Csc.

(red)



Na slavnosti u pomníku TGM v Hradci Králové naši církve reprezentovali bratr patriarcha a královéhradecký biskup

## NEJVYŠŠÍ VYZNAMENÁNÍ PRO JOSEFA BRYKSE

**Příbuzní i přátelé bratra Josefa Brykse se konečně dočkali ocenění tohoto skvělého člověka (podrobně jsme o něm psali v č. 12 a 13 našeho časopisu u příležitosti nedožitých 90. narozenin).**

**Prezident republiky Václav Klaus mu 28. října udělil in memoriam nejvyšší státní vyznamenání Řád bílého lva.**

**Připomeňme si aspoň stručně pohnuté osudy tohoto statečného člena naší církve. Do Velké Británie se mu po okupaci Československa podařilo uprchnout až napodruhé. Poprvé byl v Maďarsku zatčen, vězněn a posléze deportován na Slovensko. Podruhé utkal přes Maďarsko, Jugoslávii, Řecko, Turecko, Sýrii a Francii. Ve Velké Británii byl přijat do služeb anglického královského letectva**

**RAF nejprve k 310. československé stíhací peruti, pak ke kanadské 242. peruti. Při jedné bojové akci 17. června 1941 byl sestřelen nad Francií a s těžší zraněním zachráněn život tím, že z hořící stíhačky vyskočil. Místní lidé mu pomohli, ale Němci jeho skrýš objevili a zatkli ho. Pak následovala anabáze přesunů do různých zajateckých táborů, zatajování totožnosti (vydával se za Angličana Josepha Rickse, aby neohrozil příbuzné v Československu) a pěti pokusů o útek. Při jednom útěku se dostal do Polska, kde okamžitě začal spolupracovat s podzemním hnutím odporu. Byl však prozrazen a 30. srpna 1944 převezen zpět do protektorátu. Následkem krutého mučení ohluchl na jedno ucho. Byl vězněn v Loreté a na Pankráci a odsouzen k trestu smrti. Život mu zachránil jen odklad popravy na nátlak Červeného kříže, který tlumočil varování Spo-**

**jenců, že i oni popraví německé zajatce. Z Velké Británie si po válce přivezl řadu nejvyšších vyznamenání a také svou věrnou manželku Trudie, která ho následovala i do Československa. Tady chtěl Josef Bryks pomoci obnovit slávu československých letců. Jeho vřelý vztah k vlasti se mu však stal nakonec osudným.**

**Po únoru 1948 se mu naštěstí aspoň podařilo dostat manželku a dvouletou dcerku Soniu zpátky do Anglie. On sám byl však zatčen a obviněn z přípravy ilegálního útěku do ciziny. Ve vykonstruovaném procesu dostal 10 let žaláře. Prošel řadou věznic a nepřestával myslet na útek, proto mu byl trest zvýšen o dalších 20 let. Na svobodu se nikdy nedostal - zemřel v 41 letech v uranových dolech v Jáchymově. Rodině nebyl vydán ani jeho popel. Vlast, kterou tak miloval, ho ocenila až teď.** (noe)

## KONFERENCE DIAKONICKÝCH PRACOVNÍKŮ

*Dokončení ze str. 1*  
především na problematiku výše zmíněného zákona, ve stručnosti představil sociální odbor svoji dlouhodobou koncepci činnosti a vybědl všechny zúčastněné k účinné spolupráci a k rozvoji vzájemné komunikace.

Po obědě byla připravena exkurze do Domova důstojného stáří v Brně Maloměřicích. Erudovaným průvodcem byla ředitelka sestra ing. Jitka Bednářová.

Konference ukázala velkou potřebu iniciovat podobná pravidelná setkání i v budoucnu, neboť diakonická práce je spolu s hlásáním evangelia charakteristickým znakem církve. Ve vzájemném dialogu převládla představa monotematické náplně dalšího setkání diakonických pracovníků ČČSH. Konference měla za cíl přinést konkrétní odpovědi na otázky poskytovatelů sociálních služeb z řad naší církve

související především s novou legislativou. Doufáme, že vytyčený cíl byl naplněn.

Věříme, že rozvoj diakonické práce vycházející z křesťanských hodnot je důležitý pro budování pozitivního obrazu naší církve v rámci české společnosti.

Závěrem chceme poděkovat všem účastníkům konference za jejich aktivní účast. Zároveň také děkujeme všem, kteří umožnili realizaci konference, CZ a ÚÚR za schválení záměru a financování, sestře Michaele Ravonjisonové z brněnské diecéze za pomoc při získávání kontaktů, za technickou pomoc při přípravě konference pak NO Vršovice a Penzionu pro seniory Horizont; středisku DM Nazaret za keramické pozornosti pro lektory.

Vážíme si pomoci ses. Lenky Wienerové při přepravě technického vyba-

vení a velice děkujeme ing. Jitce Bednářové, ředitelce Domova důstojného stáří v Brně Maloměřicích za umožnění exkurze v jejich zařízení.

Náš dík patří samozřejmě všem lektorům, kteří nám posloužili svými odbornými znalostmi: Mgr. Ptáček z Modré linky, JUDr. Háková, Mgr. Macková z Krajského úřadu Jihomoravského kraje, br. Hron z organizace YMCA Brno (poslední dva jmenovaní bez nároku na honorář).

Věříme, že za všechny zúčastněné můžeme též velice poděkovat všem z Ubytovacího a školícího střediska Lipová v Brně za laskavý a vstřícný přístup při zajištění ubytování a stravování pro účastníky konference a za možnost pobývat dva dny v příjemném prostředí. Na vás, kteří jste nemohli přijet, se těšíme příště!

**Renata Chytilová  
sociální odbor ÚÚR ČČSH**

## RODINA – STAVEBNÍ KÁMEN

*Dokončení ze str. 1*

konstatováním "trojitého S" spokojeného manželství - steskem, soucitem a starostí.

Do programu byly včleněny pohledy na rodinu z pěti různých tradic - pravoslavné, římskokatolické, evangelikální, protestantské a pohled Církve československé husitské (v podání J. Šilerové). V krátkém vstupu představitel každé tradice stručně shrnul, jak chápou manželství a rodinu, na co kladou důraz v životě rodiny i to, jak se jim daří naplňovat vlastní ideál. Studijní den byl otevřen biblickým slovem z úst předsedy ERC Pavla Černého a zakončen společnou bohoslužbou s vysluhováním večere Páně podle naší liturgie, kdy se vedení bohoslužby i kázání ujala biskupka Jana Šilerová.

Děkujeme Ekumenické radě církví v ČR za zorganizování studijního dne i výběr výborných přednášejících, sestře biskupce za přednášky i bohoslužbu, Hance Rohlíčkové za varhanní a pěvecký doprovod během bohoslužby, náboženské obci v Dejvicích za poskytnutí prostor a úřadu ústřední rady za zajištění zázemí.

**Vladimíra Poupová,  
odbor pro vnější vztahy**

## ZPRÁVY

### Z programu patriarchy

Ve dnech 16. – 18. listopadu se bratr patriarchy zúčastní synody Anhaltské evangelické církve v Dessau.

(red)

### Slavnostní bohoslužby

V neděli 12. listopadu ve 13 h vzpomene při bohoslužbách, že je tomu právě 75 let, kdy Německá evangelická církev předala svým členům do užívání kostelík na Křížovém vrchu v Mimoni. Objekt byl vystavěn za pouhé dva měsíce. Po exodu původního obyvatelstva užívala kostel naše církev a v roce 1958 jej dostala od československého státu do vlastnictví. Letošní výroční shromáždění náboženské obce vybralo z několika návrhů i jméno pro tento svatostánek. "Kaple smíření" má tedy díky Bohu novou fasádu, pořízenou za finanční pomoci Ministerstva kultury ČR. Také sousední pavilon se dočkal nového zastřešení.

S díkyvzdáním za vše, co bylo, i s prosbou o požeňání do let příštích těšíme se na shledání s milými poutníky při tomto svátostném sejití kolem stolu Páně, které povede náš královéhradecký biskup Štěpán.

Za náboženskou obec srdečně zve

Ivo Šimunek

### Nová kniha

Koncem minulého století se připravovalo nakladatelství "Zvon" vydát soubor Miroslava Matouše "Hledání cesty světa", svědectví o vzácných jedincích našeho národa, mezi něž patřili P. Kříčka, J. B. Foerster, P. Bezruč, F. Šrámek, P. Pitter, R. Nasková a další. Autor s nimi v době ideového útlu vedl za jistého rizika rozpravu o hodnotě víry v Boha. Kniha svědectví nevyšla, protože "Zvon" byl mezitím zrušen. Protože M. Matouš psal v té době Stránky svého života, rozhodl se tam zapojit chronologicky ve zhuštěné formě stať o zmíněných osobnostech. Autor působil za svého mládí jako učitel náboženství, kazatel a farář v Církvi československé (tehdy ještě ne husitské), byl mu odňat za politické přečiny státní souhlas a deset následujících let pracoval v několika zaměstnáních vesměs manuálně. Matoušova žádost o znovupřijetí do služeb ČČSH, podaná koncem r. 1967, zůstala příliš dlouho bez odezvy, a proto přijal počátkem r. 1968 pozvání

ke službě v Jednotě bratrské. Činorodé vztahy s církví, v níž vyrostl a sloužil, byly obnoveny po listopadovém převratu roku 1989. Miroslav Matouš, jenž se v těchto dnech dožívá 85 let, vydal od té doby několik knížek, převážně básnických souborů, dvě z nich v naší církvi. Knížka pod názvem "Putování rosou i prachem" s citlivým titulním zobrazením od Jany Wienerové vychází v těchto dnech v nakladatelství "Ermat". Je provázena řadou autorových kreseb a bude k dostání i v edici "Blahoslav".

(red)

### Hotel Hela v Krkonoších

Jen málo míst v naší vlasti se může pochlubit nedotčenou přírodou. Jedním z nich je Velká Úpa v Krkonoších. Majitelka tříhvězdičkového hotelu Hela je hluboce věřící sestra, paní Helena Kamluková. Spolu se svými blízkými vás srdečně zve k příjemnému rekreačnímu pobytu. K hotelu Hela patří ještě dvě další sousední budovy – Dolní a Horní Jablůňka. Hned za hotelem leží dolní stanice lanové dráhy na Portášovy boudy. Sama majitelka říká, že nejkrásnější pobyt pro množství borůvek, hub i potěchu lidského oka, které se může kochat nádherně zbarvenou přírodou, nabízí podzimní čas. Kdo můžete a máte chuť, sami se přesvědčte!

Jednotlivé pokoje hotelu Hela (s jedním, dvěma, třemi i více lůžky) jsou vybavené stylovým nábytkem, lednicí a telefonem. Každý pokoj má své samostatné sociální zařízení se sprchovým koutem. Cena pro jednotlivce činí 350 Kč na den (ubytování vč. plné penze), děti mají 30 % slevu. Cena skupin a zájezdů různých organizací se posuzuje individuálně, se slevou. V zimních měsících se připlácí na topení. Zájemci, hlase se přímo paní Kamlukové tel. č. 603 231 134 nebo autorce tohoto článku na 321 722 944 či 720 668 098. Radost z Boží přírody letos i v dalších letech vyprošuje všem

Krasava Machová

(reklama)

### Britští křesťané protestují

Bývalá britská konzervativní ministryně Ann Widdcombe vyzývá k bojkotu British Airways, protože zakazuje palubní posádce nosit přívěšky se symbolem kříže. Vlha protestů se zvedla poté, kdy jedna letuška byla v rámci výuky k citlivému přístupu k odlišným kulturám a náboženstvím nucena během výkonu svého povolá-

ní skrýt náhrdelník s křížkem. Za své protesty byla propuštěna.

Ann Widdcombe nabádá ostatní křesťany, aby se připojili k masovému bojkotu British Airways, jestliže okamžitě nepřijmou paní Eweidu zpět. Letecká společnost čelí i možné stávce zaměstnanců, již téměř 400 jich podepsalo petici. Britské Aerolinie totiž nedovolují nosit viditelné křížek, ale povolují muslimům a sikhům nosit hijáb nebo turban, protože se skrýt nedají. Qantas, partnerská aerolinie British Airways, požaduje po zaměstnancích pouze vzhled odpovídající jejich pracovnímu prostředí a požadavkům na výkon povolání. Mluvčí Virgin Airlines připouští, že jejich předpisy pro vzhled uniformy zakazují náhrdelníky, přesto jejich zaměstnanci mohou nosit přívěšky a vlastní "talismany" - srdíčka, křížky, znamení zvěrokruhu apod. Jestli by jim dovolili si obléknout závoj či turban, není jasné, poněvadž se s takovým požadavkem nikdy nesetkali...

(The Age, 17.10.)

### Řemesla Maghrebu

V Náprstkově muzeu v Praze 1, Betlémské nám. 1, byla 25. října zahájena výstava "Tradiční řemesla Maghrebu" ze sbírky Náprstkova muzea. Výstava vznikla za podpory Společnosti Českoarabské a Sdružení Hapestetika a umožňuje poznání dotekem. Otevřena bude do 1. dubna 2007 denně kromě pondělí od 10 do 18 h. Velkoformátové fotografie zapůjčili Adéla Křikavová, Olga Sejkotová a Leoš Tuček.

(red)

### Náboženství a média

„Světská média předvádějí obrovskou ignoraci a podezřívavost k náboženství. Na druhé straně ani náboženské instituce nedůvěřují médiím a zdá se, že nechápou základy žurnalisu,“ říká portugalský novinář António Marujo, jenž je čerstvým držitelem Ceny Johna Templetona udělované nejlepšímu evropskému spisovateli písičím o náboženské tematice. Na téma Náboženství a média přednášel 23. října v Lisabonu .

„V očích mnoha nejvyšších představitelů církví jsou média moderní kazatelou,“ tvrdí Majuro. „To je však jedno z největších nedorozumění. Jako profesionální novinář musím psát o církevních institucích, ale za stejně důležité považuji dát možnost vyjádřit svou víru i hlasu neznámému a skromnému. Protože i v současné době jsou náboženské dimenze jednou ze základních částí lidského bytí.“

(CEC, 24. 10.)

### Soutěž o nejlepší článek

Internetové noviny www.informujse.cz vyhlásí soutěž o 1000 Kč za nejlepší článek. Obsahem článku by měly být informace, které čtenáře obohatí, potěší nebo zasvěť do nějakého tématu, které společnost zajímá. Součástí článku musí být fotografie odpovídající jeho obsahu. Nezapomeňte připojit jméno a příjmení.

Svůj článek zašlete do 18. prosince na e-mailovou adresu redakce, která je informujse@seznam.cz

(red)

## KALENDARIUM – LISTOPAD

6. 11. 1611 - Zemřel v Třeboni Petr Vok z Rožmberka (\* 1. 10. 1539) - český šlechtic. Na rozdíl od jeho střídmého staršího bratra Viléma známe posledního Rožmberka Petra Voka, díky uměleckému ztvárnění, jako rozmařilého frejře a cítěle dobrého moku. To však byla jen jedna a značně zveličená stránka Vokovy osobnosti a týkala se pouze mladších let jeho života. A navíc v tomto ohledu nevybočoval Petr Vok z obvyklých mezí života renesančního kavalíra. Miloval však nejen ženy a víno, ale byl i velkým ctitelům a znalce umění, zejména literatury a hudby. Zájem projevoval také o technické novoty své doby. Zato hospodaření ho dlouho nezajímalo. Ale časem, zejména když se po Vilémově smrti stal v roce 1592 vládařem domu rožmberského, projevil značnou rozhodnost i dost schopností v boji o zachování silně zadluženého panství. Ke svým poddaným byl, na rozdíl od většiny pánů, spravedlivý, vlídný a snažil se o zmírnění sociální nespravedlnosti doby. Na svých panstvích např. zřídil několik špitálů pro staré a nemocné. Na poddané nevykonával nátlak ani ve věcech víry, neboť to považoval za nedůstojné a přičítací se smyslu křesťanství. Sám o otázkách víry a smyslu života a smrti hluboce uvažoval. V roce 1584 vyústily jeho úvahy ve vstup do Jednoty bratrské. Na rozdíl od svého bratra nezastával Petr Vok žádné veřejné úřady. Přesto patřil k neinformovanějším lidem své doby a udržoval rozsáhlé styky s celou protestantskou Evropou. Jeho treboňské panství, kam se po prodeji Krumlova císaři Rudolfovi v roce 1601 přestěhoval, bylo významným místem schůzek českých i evropských politiků. Do politického života zasahoval prostřednictvím svých přátel, zejména Václava Budovce z Budova. V době vpádu pasovských vojsk do Čech obětoval na vyplacení žoldu pasovským, na něž byl vázán jejich odchod ze země, celý rodinný poklad. I touto obětavostí a účinnou láskou k vlasti se výrazně lišil od většiny svých vrstevníků.

6. 11. 1836 - Zemřel v Litoměřicích Karel Hynek Mácha (\* 16. 11. 1810 v Praze) - jeden z našich nejnadanějších básníků.

6. 11. 1927 - Podepsána byla československo-polská smlouva o respektování územní celistvosti a vzájemné neutrality z principu arbitráže.

6. 11. 1951 - Zemřel v Praze Jindřich Plachta (\* 1. 7. 1899 v Plzni) - herec a autor knih pro mládež, vlastním jménem Jindřich Šolle.

7. 11. 1491 - Po dvouměsíčním jednání došlo v Prešpurku (Bratislavě) k uzavření smlouvy mezi králem Vladislavem a Maxmiliánem Habsburským. Vladislavovi byly přiznány nároky na Uhry, Maxmiliánovi zůstaly Rakousy. Smlouva obsahovala i ustanovení, že vymře-li rod uhersko-českých Jagellonců, případně uherská koruna Habsburským.

7. 11. 1811 - Narodil se v Miletíně Karel Jaromír Erben (+ 21. 11. 1870 v Praze) - básník, prozaik, jazykovědec, historik, folklorista a sběratel lidové tvorby.

8. 11. 1841 - Narodil se v Příbyslavi Jan Otto (+ 29. 5. 1916 v Praze) - slavný nakladatel.

8. 11. 1921 - Zemřel v Dolnom Kubíne Pavol Országh Hviezdoslav (\* 2. 2. 1849 ve Vyšném Kubíne) - slovenský básník a překladatel.

11. 11. 1606 - Ujednán byl mír žitvatorocký (u ústí řeky Žitavy do Váhu u Komárna) s Turky na dvacet let (ukončena čtrnáctiletá válka). Turci si podrželi výboje a získali od Habsburků jednostranné odškodnění ve výši 200 tisíc dukátů. Bočkajovi zástupci se jednání zúčastnili jen jako pozorovatelé, sám J. Š. Bočkaj krátce nato, tj. 29. prosince, zemřel.

11. 11. 1891 - Narodil se v Písku Jan Mukařovský (+ 8. 2. 1975 v Praze) - estetik, jazykovědec a literární teoretik, nejvýznamnější představitel českého literárněvědného a estetického strukturalismu. V letech první republiky i krátce po válce plnil roli elitního vědeckého arbitra a autoritativního obhájce avantgardní, poetické i surrealistické literatury. Příkladem dílem minuciózní slohové analýzy, v níž zcela dokáže abstrahovat od kontextu sociologického, historického i psychologického, je studie *Máchnův Máj* (1928). Otázku vztahu literárního procesu ke společenské situaci si naproti tomu položil ve studii *Poláková Vznešenost přírody* (1934), kde analyzoval dílo obrozenického básníka Miloty Poláky. Soubor nejvýznamnějších studií vydal v roce 1941 pod názvem *Kapitoly z české poetiky*. Jde o jednu z nejdůležitějších knih české literární estetiky. Po válce se intenzivně zapojil do politiky, a to na straně KSČ. Ta mu dopomohla k pozici rektora UK. Aby podpořil své postavení také "vědecky" a obhájil se z možných výtek z hříchu dávno už nepřipustného "strukturalismu" a "formalismu", vydal stať *Ke kritice strukturalismu v naší literární vědě* (1951), v níž popřel svou vědeckou minulost. Na druhé straně se zasloužil o vznik Kabinetu pro studium českého divadla (1957), kde pod vedením Františka Černého vznikly v letech 1968-83 *Dějiny českého divadla*.

11. 11. 1916 - Agrárník A. Švehla, sociální demokrat B. Šmeral a mladočech Z. Tobolka jednali o vytvoření společné nadstranické politické organizace. Historik Tobolka sestavil rozsáhlý sborník *Das böhmische Volk* (Praha 1916), který byl určen pro informaci ciziny o životě českého národa. Šlo o reprezentativní dílo českého aktivismu.

11. 11. 1951 - Došlo k "únosu vlaku svobody". Vlaková souprava projela devadesátikilometrovou rychlostí Aš na výhybku na bavorský Selb a zastavila se až půl kilometru v americkém pásmu.

12. 11. 1866 - Narodil se v Nové Pace Stanislav Sucharda (+ 5. 5. 1916 v Praze) - sochař, mj. autor pomníku Františka Palackého v Praze.

12. 11. 1951 - Spáchal v Praze sebevraždu Konstantín Biebl (\* 26. 2. 1898 ve Slavětíně u Loun) - básník, jeden z hlavních představitelů poetismu.

(red)

## PRO DĚTI A MLÁDEŽ

### Žádost synů Zebedeových

Oč žádali Ježíše, se dočteme v Mk 10,35-45. Jak se jmenovali, se dozvíme z dnešní tajenky. Získáme ji tak, že z následujících přesmyček vytvoříme slova, která rovněž můžete najít v uvedeném textu. Z těchto slov pak vypište písmenka podle čísla v závorce.

DNEEJ	(1)	VACIRPE	(3)
TRIBŘA	(3)	ŠEÍŽJ	(1)
KORTO	(5)	AVSÁL	(5)
ŽÍKNELBUS	(3)	NUKPEÝV	(6)
BOVIEEZE	(3)		

(Řešení z minulého čísla: Bohatství)

Jana Krajčířková

## Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

### Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, fax: 220 398 123,

mail: cesky.zapas@cesh.cz, Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234 092 851, predplatne@predplatne.cz